

Pak kinderen hun spel niet af!

Sport als opvoeding

Hans van Crombrugge
Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen
Hogeschool Universiteit Brussel

1

ENKELE PARADOXEN

- + heel veel kinderen en jongeren zijn aangesloten bij sportclub
- + hoge verwachtingen inzake opvoedkundige betekenis van sportbeoefening
- media: negatieve berichten: geweld, kindermishandeling, ...
- onderzoek: weinig optimisme t.a.v. competitie en ploegsport

2

MOGELIJKE INTERVENTIES

- **Beleidsvisie** ontwikkelen inzake plaats sport in opvoeding
 - Panathlon, kwaliteitslabels, topsport, onderwijs, jeugdbeleid
- **Vorming** trainers/coachen
 - Sporttechnisch, wetenschappelijk onderbouwd, psychologisch
- **Opvoedingsondersteuning**
 - Ouders vormen en begeleiden (omgang met kinderen, verwachtingen, ...)

3

EIGEN ONDERZOEK

- **Opzet**
 - ontwikkelen van instrumenten voor federaties, clubs en trainers/coachen om te werken met ouders om via hen pedagogische kwaliteit van georganiseerde sport te verhogen
- **Eerste stap**
 - verkennen van behoeften, feitelijke omstandigheden en mogelijkheden
- **Beperking**
 - jeugdvoetbal, invalshoek fair-play

4

OPZET ONDERZOEK

- **Onderzoeksgroep**
 - 300 jeugdvoetballers (8-16j; alle niveaus)
 - 120 ouders (60 vaders en 60 moeders)
 - (10tal trainers/coaches, coördinatoren, deskundigen)
- **Onderzoeksinstrumenten**
 - Vragenlijsten (internet, f.a.)
 - Interviews
 - Focusgroepsgesprekken
- **Concept: fair-play**
 - 1: groep: spelers, trainers/coaches, ouders
 - 2: sport: spelregels, ongeschreven regels, morele waarden

5

ENKELE BEVINDINGEN (1)

- **Spelers** (resultaten voor 2/3 tot 3/4)
 - Menen dat ouders professionele carrière willen
 - Ervaren vooral **druk** van vaders
 - Vinden mening van trainer belangrijkst
 - **Ergeren** zich aan sturend gedrag van ouders naast veld
 - Tijdens wedstrijd, na wedstrijd
 - Vooral negatief
 - **Ergeren** zich aan unfair gedrag van ouders
 - Schelden op scheidsrechter, tegenstander
 - Kritiek op medespelers

6

ENKELE BEVINDINGEN (2)

- **Ouders** (resultaten 2/3 tot 3/4)
 - Zeggen geen hoge verwachtingen te hebben
 - Zeggen zich niet te bemoeien met training, arbitrage
 - Zeggen niet te schelden, kritisch of agressief te zijn
 - Zien dat alles wel bij andere ouders
 - Geven aan veel tijd (10u/week) aan sport te besteden
 - Sport van kind is sociaal gebeuren voor hen
 - Vinden dat ze te weinig geïnformeerd worden over kind

7

ENKELE BEVINDINGEN (3)

Evaluatie 'good practices'

- Ouderraad werkt niet
- Je kan ouders 'trainen'
- Trainers onvoldoende geschoold in communicatie (ouders, kinderen)
- Selecties en evaluaties zijn kritische momenten
- Competitie en prestatie zijn op zich niet probleem

=> COMMUNICATIE MET ALLE BETROKKENEN IS CRUCIAAL

8

VOORSTELLEN/BESCHOUWING EN (1)

- **Niveau 1: interpersoonlijk**

- Communicatie met jeugdspelers
- Communicatie met ouders
- Communicatie over prestaties

- Kwaliteit (vaardigheden)
- Kwantiteit (tijd)
- Inhoud (psychologisch inzicht en visie)

- Vormen/bijscholen van trainers/coaches
- Vorming van ouders

9

VOORSTELLEN/BESCHOUWING EN (2)

- Niveau 1 zal maar werken indien ook acties op andere niveaus

- **Niveau 2 : club**

- Eenduidige communicatiestructuur
- 'Ouderwerking'
- Tijd en ruimte voor individuele coaching (algemeen, maar ook en vooral m.b.t. selectie en prestatie)

- **Niveau 3: federaties**

- Van positive coaching criterium maken bij erkenning/financiering
- Vorming en ondersteuning voorzien

10

VOORSTELLEN/BESCHOUWING EN (3)

- **Niveau 4 : beleid**

- Vooral nood aan ontwikkeling van visie op plaats sport in opvoeding
- Erkenning Panathlon-verklaring is belangrijk, maar slechts begin
- Nood aan visie op verhouding:
 - 'brede sport' – topsport
 - Kwaliteit sport – prestaties
 - Veronderstelt visie op 'opvoeding' (onderwijs, vrije tijd, spel, sport)